

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради
№ 1 від 29.08.2024

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
ПШ № 244

 Людмила МУСІЄНКО
наказ № 97 від 29.08.2024

ПОЛОЖЕННЯ

про внутрішню систему забезпечення якості освіти

в Початковій школі № 244

Оболонського району м. Києва

Вступ

Проблема внутрішньої системи забезпечення якості освіти є центральною для освітньої політики України. Її актуальність зумовлюється ситуацією, яка склалася в системі освіти і поза її межами. Освіта поступово перетворюється на сферу проектування людиною власного життя, створення ідей, які згодом забезпечать якість життя. Сьогодні можна стверджувати, що якість життя людини в суспільстві залежить від якості освіти.

Якість освіти загалом трактується як:

- відповідність стандарту та нормі;
- володіння характеристиками повної відповідності стандарту, ступеню досягнення бажаних результатів;
- не тільки результат, а й якість освітнього процесу, якість і ціна засобів досягнення цілей, якість умов;
- загальне знання про ефективність конкретної освітньої системи;
- сукупність важливих властивостей і характеристик результатів освіти, які здатні задовольнити здобувачів освіти.

Головною ланкою в системі якісної освіти є початкова освіта, бо саме вона постійно оновлюється, враховує потреби, потенційні та реальні можливості учнів, відповідає за якість освітніх результатів випускників.

Сучасні вимоги до покращення якості освіти, доступності й ефективності діяльності школи зумовлюють необхідність створення стандартизованого інструментарію оцінки якості освіти і методики його застосування.

Методику оцінювання/самооцінювання роботи школи ми розглядаємо не лише як процедуру власного оцінювання, але й як ефективний засіб узгодження державного, суспільного та особистісного замовлення на якість діяльності школи.

1. Загальні положення

1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» (стаття 41. Система забезпечення якості освіти).

2. Внутрішня система забезпечення якості в ПШ № 244 включає:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників школи;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління школою;
- створення в ПШ № 244 інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;

3. Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища ПШ № 244;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

4. Забезпечення якості освіти в школі ґрунтується на основних нормативно – правових документах, які регулюють освітню діяльність:

- Конституція України;
- Конвенція про права дитини;
- Закон України «Про освіту»;

- Закон України «Про загальну середню освіту»;
- Статут школи;
- Інші нормативно-правові акти у сфері освіти.

2. Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та контроль за її виконанням.

Стратегія та процедури забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

- принцип процесного підходу, що розглядає діяльність закладу як сукупність освітніх процесів, які спрямовані на реалізацію визначених закладом стратегічних цілей, при цьому управління якістю освітніх послуг реалізується через функції планування, організації, мотивації моніторингу та контролю;
- принцип цілісності, який вимагає єдності впливів освітньої діяльності, їх підпорядкованості, визначеній меті якості освітнього процесу;
- принцип безперервності, що свідчить про необхідність постійної реалізації суб'єктами освітньої діяльності на різних етапах процесу підготовки випускника закладу;
- принцип розвитку, що визначає необхідність вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- принцип партнерства - забезпечення взаємозалежності та взаємної зацікавленості суб'єктів освітнього процесу, відповідно до їх поточних та майбутніх потреб у досягненні високої якості освітнього процесу;
- принцип відкритості – забезпечення якості супроводжується висвітленням інформації щодо процесів та результатів освітньої діяльності;
- принцип академічної доброчесності – забезпечення якості ґрунтується на засадах чесності, справедливості, відповідальності усіх учасників освітнього процесу;

Основними завданнями, що визначаються процедурами забезпечення якості освіти є:

1. Оволодіння учнями ключовими компетентностями.
2. Якісна підготовка випускників до вступу у заклади наступного рівня освітньої діяльності.
3. Забезпечення наскрізного процесу виховання учнів.
4. Спрямованість на збереження особистої індивідуальності, формування основних цінностей та громадянської позиції учнів.

Основними процедурами внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в школі є:

- система моніторингів освітньої діяльності, таких як: моніторинг навчальних досягнень учнів, моніторинг адаптації учнів у школі, моніторинг відповідності підсумкового оцінювання державній підсумковій атестації та інші, що визначаються на навчальний рік річним планом роботи школи;
- розроблення освітніх програм;
- самооцінювання якості освітньої діяльності;
- система оцінювання навчальних досягнень учнів;
- підготовка та проведення опитувань серед учасників освітнього процесу для визначення якості надання освітніх послуг та виявлення можливих проблем;
- система оцінювання навчальних досягнень учнів;
- професійне зростання керівних та педагогічних працівників;
- запобігання та протидія булінгу;
- забезпечення публічності інформації про діяльність ПШ № 244 (відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту»)
- вивчення та вдосконалення складових освітнього процесу та освітнього середовища школи.

3. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

Нормативна база:

- Закон України «Про освіту» № 2145-УІІ від 05.09.2017;
- Закон України «Про загальну середню освіту»;
- Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р;
- стандарти загальної середньої освіти;
- Статут школи.

4. Критерії, правила оцінювання здобувачів освіти

У 2024/2025 навчальному році освітній процес у 1–4-х класах спрямовано на реалізацію Державного стандарту початкової освіти з урахуванням досягнень та викликів за результатами впровадження реформи загальної середньої освіти відповідно до Концепції «Нова українська школа». Пріоритетності набуває організаційне забезпечення таких напрямів освітньої діяльності:

- організація освітнього процесу в умовах очної/дистанційної/сімейної форм навчання;
- підвищення результатів навчання учнів 1-4 класів засобами компетентісно орієнтованого навчання на засадах індивідуального й диференційованого підходів;
- посилення національно-патріотичного виховання, формування громадянської позиції;
- посилення заходів безпеки життєдіяльності, зокрема просвіта щодо цивільного захисту;
- психологічний супровід освітнього процесу в умовах воєнного й післявоєнного часу.

Відповідно до пункту 1 статті 54 Закону України «Про освіту» щодо прав і обов'язків педагогічних працівників в організації освітнього процесу педагогічні працівники, які здійснюють освітню діяльність у початковій школі, реалізують право на академічну свободу, у тому числі свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну діяльність, право на вільний вибір форм, методів і засобів навчання, освітніх методик і технологій, насамперед методик компетентісного навчання відповідно до освітньої програми школи.

Результати освітньої діяльності учнів на всіх етапах освітнього процесу не можуть обмежуватися знаннями, уміннями, навичками. Метою навчання мають бути сформовані компетентності як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентісного підходу до навчання, в основному якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати від повільності за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів є:

- контролююча – визначає рівень досягнень кожного учня (учениці), готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;

- навчальна – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;

- діагностико-коригувальна – з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня (учениці) в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;

- стимулювально-мотиваційна – формує позитивні мотиви навчання;

- виховна – сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів мають ураховуватися:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;

- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;

- сформованість предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);

- самостійність оцінних суджень.

Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну.

Глибина знань – усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань.

Гнучкість знань – уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих.

Міцність знань – тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх і необхідних ситуаціях.

Повнота знань - кількість знань, визначених навчальною програмою.

Системність знань – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших.

Знання є складовою умінь учнів діяти.

Уміння виявляються в різних видах діяльності і поділяються на розумові і практичні.

Навички – дії, доведені до автоматизму, результати виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення.

Ціннісні ставлення виражають особистий досвід учнів, їх дії, переживання, почуття, які виявляються у відносинах до оточуючого (людей, явищ, природи, пізнання тощо). У контексті компетентісної освіти це виявляється у відповідальності учнів, прагненні закріплювати позитивні надбання в освітній діяльності, зростанні вимог до своїх навчальних досягнень.

Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень учнів: початкового, середнього, достатнього, високого.

Вони визначаються за такими характеристиками:

Перший рівень – початковий. Відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень – середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень – достатній. Учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениці) правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень.

Четвертий рівень – високий. Знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові характеристики.

Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (рівневому) оцінюванню.

Формувальне оцінювання учнів 1 класу проводиться відповідно до Методичних рекомендацій щодо формувального оцінювання учнів 1-4 класів (наказ МОН від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»).

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Математика

Під час перевірки слід розрізняти грубі й негрубі помилки. Дві негрубі помилки рекомендуємо порівнювати до однієї грубої.

До грубих помилок належить:

- неправильне обчислення у завданні, мета якого – перевірка обчислювальних умінь і навичок;
- неправильне розв'язання задачі (пропуск дії, неправильний добір дії, зайва дія);
- незнання або неправильне застосування властивостей, правил, алгоритмів, залежностей;
- невідповідність виконання вимірювань та геометричних побудов умові завдання.

Негрубими помилками є:

- неправильно виконане обчислення у випадку, коли метою завдання не передбачена перевірка обчислювальних умінь і навичок;
- відсутність пояснювального тексту, відповіді завдання, назви величин або невідповідність їх виконаним діям та отриманим результатам;
- не доведене до кінця робота з перетворення іменованих чисел з одних одиниць вимірювання в інші;
- неправильне за стилістикою формулювання запитання чи відповіді задачі;
- неправильне списування даних завдання за умови правильного його виконання;
- помилки у записах математичних термінів, символів, позначеннях геометричних фігур.

Якщо учень (учениця) самостійно знаходить і охайно виправляє допущену помилку, то це не вважається недоліком роботи.

Підсумкова перевірка

Тематична контрольна робота може бути: **комбінованою**, що складається з завдань на обчислення, розв'язання задачі, рівняння, завдань з іменованими числами та геометричного матеріалу; **тестовою**, що складається із тестових завдань закритого і відкритого типів.

**Вимоги до формування змісту і оцінювання комбінованої
діагностувальної роботи для 3 – 4 класів**

№	Види завдань	Кількість завдань	Кількість балів за кожне правильно виконане завдання	Максимальна кількість балів
1.	Задача	1	3 бали	3 бали
2.	Завдання на перевірку обчислювальних умінь і навичок	3	1 бал	3 бали
3.	Завдання пов'язані з величинами	1	1 бал	1 бал
4.	Завдання на розв'язання рівнянь, буквених виразів	1	1 бал	1 бал
5.	Геометричний матеріал	1	2 бали	2 бали
6.	Творче завдання або завдання з логічним навантаженням	1	2 бали	2 бали
<i>Разом</i>		8	-	12

10 – 12 балів	Високий рівень
7 – 9 балів	Достатній рівень
4 – 6 балів	Середній рівень
0 – 3 бали	Початковий рівень

**Вимоги до формування змісту і оцінювання тестової
діагностувальної роботи для 3 – 4 класів**

№	Види завдань	Кількість завдань	Кількість балів за кожне правильно виконане завдання	Максимальна кількість балів
1.	Завдання закритого типу з вибором однієї відповіді серед трьох пропонованих варіантів	3	1 бал	3 бали
2.	Завдання відкритого типу на встановлення послідовності або відповідності між 6 компонентами	2	2 бали	4 бали
3.	Завдання відкритого типу з короткою відповіддю	1	2 бали	2 бали
4.	Завдання відкритого типу з розгорнутою відповіддю (задача)	1	3 бали	3 бали
<i>Разом</i>		7	-	12

❖ якщо хід розв'язання неправильний, учень не отримує жодного балу за цей вид роботи; якщо неправильним є вибір останньої дії – 2 бали, якщо неправильним є вибір однієї

дії (другої або третьої) та/чи помилка в обчисленні – 1 бал; за помилки в обчисленнях при дотриманні ходу розв'язання задачі знімається 1 бал;

❖ якщо завдання виконане частково, воно оцінюється 1 балом.

10 – 12 балів	Високий рівень
7 – 9 балів	Достатній рівень
4 – 6 балів	Середній рівень
0 – 3 бали	Початковий рівень

Критерії оцінювання списування та диктанту

Рівні навчальних досягнень	Кількість помилок (3 негрубі помилки = 1 груба помилка)
Високий	1 – 3 негрубі помилки
Достатній	1 – 3 грубі помилки
Середній	4 – 6 грубих помилок
Початковий	7 і більше грубих помилок

Критерії оцінювання роботи з мовними одиницями

№	Види завдань	Кількість завдань	Кількість балів за кожне завдання
1	Завдання закритого типу (вибір з трьох варіантів)	3	1
2	Завдання відкритого типу	3	2
3	Творче завдання	1	3
Високий – 10 – 12 балів Достатній – 9 – 7 балів Середній – 6 – 4 бали Початковий – 3 і менше балів.			

Вимоги до оцінювання змісту переказу твору

Рівні навчальних досягнень	Характеристика навчальних досягнень
Високий	Вправно будує послідовний, мовний текст, враховуючи комунікативне завдання; чітко висловлює власну думку, аргументує її; робота відзначається багатством словника, точністю слововживання. Граматичною і стилістичною грамотністю.
Достатній	Самостійно будує достатньо повне зв'язне висловлювання, в цілому висвітлює тему і головну думку; проте не висловлює свого ставлення до того, про що говорить; припускається окремих мовленнєвих і мовних помилок.
Середній	Створює текст. Який певною мірою розкриває тему, однак потребує удосконалення послідовності викладу, зачин чи кінцівка, добір слів, мовне оформлення тексту.
Початковий	Будує окремі фрагменти висловлювання, при цьому лексичний запас обмежений, наявні мовні помилки.

Робота з літературним твором

Обізнаність з колом дитячого читання	Практичне засвоєння літературознавчих понять	Уміння працювати з літературним твором
2 завдання закритого типу, які передбачають вибір одного з запропонованих трьох варіантів відповідей (по 1 балу за кожне) або 1 завдання відкритого типу на встановлення відповідності (2 бали)	2 завдання закритого типу, які передбачають вибір одного із запропонованих трьох варіантів відповідей (по 1 балу за кожне) або 1 завдання відкритого типу на встановлення відповідності (2 бали)	1 завдання закритого типу (1 бал); 1 завдання відкритого типу на встановлення правильної послідовності (2 бали); 1 завдання відкритого типу з короткою відповіддю (2 бали); 1 завдання з розгорнутою відповіддю (творче – 3 бали)
Високий – 10 – 12 балів Достатній – 9 – 7 балів Середній – 6 – 4 бали Початковий – 3 і менше балів.		

5. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності школи передбачає підвищення якості професійної підготовки фахівців відповідно до очікувань суспільства.

Вимоги до педагогічних працівників школи встановлюються у відповідності до розділу VII Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2143-VIII.

Якість педагогічного складу регулюється прозорими процедурами відбору, призначення та звільнення з посади, кваліфікаційними вимогами та вимогами до професійної компетентності, системою підвищення кваліфікації.

Відповідність фаховості вчителя навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або про вчене звання, або науковою спеціальністю, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом та проходженням відповідного підвищення кваліфікації.

З метою вдосконалення професійної підготовки педагогів школи шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організовується підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до статті 59 Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України № 800 від 21.08.2019 та листа Міністерства освіти і науки України №1/9-683 від 04.11.2019.

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

- навчання за програмою підвищення кваліфікації;
- стажування;
- участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

Щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджує педагогічна рада.

Процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включають в себе атестацію та сертифікацію.

1. Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

- Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою.

- Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством. За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

- Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

- Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

- Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти здійснюється відповідно до Закону України "Про освіту". Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника впродовж п'яти років не може бути меншою за 150 годин, з яких певна кількість годин має бути обов'язково спрямована на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

- Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у школі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.

2. Сертифікація – оцінювання професійних компетентностей вчителя. Відбувається у три етапи:

- незалежне тестування
- самооцінювання
- спостереження експерта

Сертифікація відбувається на добровільних засадах. В разі успішного проходження вчитель отримує сертифікат, надбавку до зарплати у 20% впродовж трьох років (термін дії сертифікату) та можливість зарахувати сертифікат як чергову (позачергову) атестацію.

Необхідні складові педагогічної діяльності педагогічних працівників:

- Планування діяльності педагогічних працівників та його аналіз є обов'язковою складовою діяльності вчителя. Основним документом, за яким планується освітня діяльність вчителя, є календарно – тематичний план. Структура і зміст календарно-тематичного плану вчителя – прояв його академічної свободи. Календарно – тематичне планування схвалюється на засіданні методичного об'єднання вчителів та погоджується із заступником директора з навчально-виховної роботи. Учителі можуть самостійно визначати години на вивчення навчальної теми, можуть змінювати послідовність вивчення тем у календарно – тематичному плані.

- Необхідною складовою педагогічної діяльності педагогічних працівників є застосування компетентнісного підходу.

- За необхідності педагогічні працівники розробляють індивідуальні освітні траєкторії для учнів.

- Забезпечення наскрізного процесу виховання, повинно реалізуватися усіма педагогічними працівниками не лише через систему виховних годин, а й під час уроків, позакласних заходів тощо.

- Наскрізний процес виховання спрямовується на оволодіння основними цінностями, збереження особистої індивідуальності, формування громадянської позиції учнів.

- Налагодження співпраці та партнерських стосунків з батьками здобувачів освіти є невід'ємною складовою організації освітнього процесу та діяльності педагогічних працівників.

- Дотримання принципів академічної доброчесності в педагогічній діяльності є обов'язком кожного педагогічного працівника.

6. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників.

Управлінська діяльність адміністрації школи на сучасному етапі передбачає вирішення низки концептуальних положень, а саме:

- створення умов для переходу від адміністративного стилю управління до громадсько-державного;
- раціональний розподіл роботи між працівниками школи з урахуванням їх кваліфікації, досвіду та ділових якостей;
- забезпечення оптимальної організації освітнього процесу, який б забезпечував належний рівень освіченості і вихованості випускників та підготовку їх до життя в умовах ринкових відносин;
- визначення найбільш ефективних для керівництва шляхів і форм реалізації стратегічних завдань, які повною мірою відповідають особливостям роботи та діловим якостям адміністрації, раціональне витрачання часу всіма працівниками;
- правильне і найбільш ефективне використання навчально-матеріальної бази та створення сприятливих умов для її поповнення в умовах ринкових відносин;
- забезпечення високого рівня працездатності всіх учасників освітнього процесу;
- створення здорової творчої атмосфери в педагогічному колективі.

Сучасні виклики освітнього менеджменту вимагають від керівника школи таких фахових компетенцій:

- прогнозувати позитивне майбутнє і формувати дух позитивних змін;
- забезпечувати відкрите керівництво;
- вивчати інтереси і потреби місцевої громади й суспільства в цілому, щоб визначити нові цілі і завдання;
- організувати роботу колективу на досягнення поставлених цілей;
- працювати над залученням додаткових ресурсів для якісного досягнення цілей;
- постійно вчитися і стимулювати до цього членів педагогічного колективу.

Отже діяльність керівника школи визначається такими чинниками:

- рівнем його компетентності;
- обраною концепцією власної діяльності;
- рівнем розвитку і спрямованості організаційної культури школи.

Установити ефективність освітнього процесу, якість створених умов для його проведення, вплив керівника на продуктивність роботи школи неможливо без належної оцінки результатів його діяльності.

Однією з форм контролю діяльності педагогічних працівників, до яких належать і керівник закладу освіти, є атестація. Метою даного процесу контролю за діяльністю школи є:

- найбільш раціональне використання спеціалістів, підвищення ефективності їх праці та відповідальності за доручену справу;
- сприяння подальшому покращенню підбору і вихованню кадрів, підвищення їх ділової кваліфікації;
- посилення матеріальної і моральної зацікавленості працівників;
- забезпечення більш тісного зв'язку заробітної плати з результатами їхньої праці;
- визначення відповідності займаних посад;
- стимулювання їх професійного та посадового зростання.

Вимогами до ділових та особистісних якостей керівника закладу освіти є:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- компетентність;
- креативність, здатність до інноваційного пошуку;
- здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

Ефективність управлінської діяльності керівника школи включає стан реалізації його управлінських функцій, основних аспектів та видів діяльності, ступінь їх впливу на результативність освітнього процесу, а саме:

1. Саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності.
2. Стратегічне планування базується на положеннях концепції розвитку школи, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності.
3. Річне планування формується на стратегічних засадах розвитку школи.
4. Здійснення моніторингів, аналізу, самооцінювання діяльності школи.
5. Забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів.
6. Забезпечення функціонування прозорої та зрозумілої системи оцінювання здобувачів освіти.
7. Забезпечення прозорості та інформаційної відкритості діяльності школи, поширення позитивної інформації про школу.
7. Створення інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування у школі.
8. Забезпечення наявності інформаційних систем у освітньому процесі.
9. Забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу.
10. Позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників, здобувачів освіти та їх батьків.

7. Забезпечення наявності інформаційної системи для ефективного управління школою

Однією з умов розвитку освіти є запровадження інформаційно- комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність школи. Така діяльність здійснюється у двох напрямках:

- впровадження інформаційних технологій в освітню та управлінську діяльність школи;
- комп'ютеризація освітнього процесу;
- забезпечення приміщень школи функціонуванням безпечної та швидкісної інтернет-мережі.

Перший полягає у створенні оптимальних умов роботи учасників освітнього процесу, застосування ними програмного забезпечення, що допомагає систематизувати роботу суб'єктів освітнього процесу у школі на усіх рівнях.

Другий напрям - впровадження у освітній процес електронних засобів навчання, розробка і застосування електронного супроводу занять, самостійної роботи та тестових програмних засобів.

Інновації в управлінні освітнім закладом на базі інформаційних технологій є ключовим механізмом, який дозволить створити переваги в конкурентному середовищі. В цьому напрямку основними заходами в розвитку інформатизації є створення її належної та ефективної інфраструктури, впровадження уніфікованих засобів доступу до корпоративних даних, поліпшення керування всіх комплексів інформаційних ресурсів, а також забезпечення відповідності інфраструктури школи стратегії розвитку школи.

До основних функцій інформаційних систем у школі належать: реєстрація документів, розробка та збереження документів в електронному вигляді, направлення документів на розгляд та виконання, контроль проходження та виконання документів, пошук документів за різними параметрами, ведення, підтримку та зберігання будь-яких типів документів, захист від несанкціонованого доступу та управління прав доступу до документів.

8. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

Особам з особливими освітніми потребами освіта надається нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб.

Універсальний дизайн закладу створюється на таких принципах:

1. Рівність і доступність використання. Надання однакових засобів для всіх здобувачів освіти для уникнення відособлення окремих учнів.
2. Гнучкість використання: а саме, забезпечення наявності індивідуальних налаштувань і можливостей з урахуванням потреб здобувачів освіти.
3. Просте та зручне використання: дизайн школи спрямовується на забезпечення простоти та інтуїтивності використання незалежно від досвіду, освіти, мовного рівня та віку здобувача освіти; сприяє ефективному донесенню всієї необхідної інформації до учня незалежно від зовнішніх умов або можливостей його сприйняття.
4. Дизайн спрямовується на зведення до мінімуму можливості виникнення ризиків і шкідливих наслідків випадкових або ненавмисних дій здобувачів освіти.
6. Дизайн розраховується на затрату незначних фізичних ресурсів учнів на мінімальний рівень стомлюваності.
7. Забезпечення наявності необхідного розміру і простору при підході, під'їзді та різноманітних діях, незважаючи на фізичні параметри, стан і ступінь мобільності здобувачів освіти.

9. Моніторинг якості освіти

Моніторинг якості освіти - це система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості у школі, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей.

Моніторинг якості освіти у школі може бути внутрішній та зовнішній. Внутрішній моніторинг якості освіти проводиться закладом освіти (іншими суб'єктами освітньої діяльності).

Завдання моніторингу:

- здійснення систематичного контролю за освітнім процесом у школі.
- створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу.
- аналіз чинників впливу на результативність успішності, підтримка високої мотивації навчання.
- створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів освіти і педагогів.
- прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в школі.

Предметом моніторингу є якість освітнього процесу в школі.

Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в школі, що включає кілька рівнів:

- здобувач освіти;
- педагогічний працівник;
- класний керівник;
- батьки і громадськість та ін.

Суб'єкти моніторингу.

Суб'єктами моніторингу виступають:

- моніторингова група;
- адміністрація закладу;

- органи управління освітою (різних рівнів).

Основними формами моніторингу є:

- самооцінювання власної діяльності педагогами, здобувачами освіти, адміністрацією;
- внутрішня оцінка діяльності адміністрацією, керівниками методичних об'єднань (проведення підсумкових робіт, спостереження за навчальними заняттями);
- зовнішнє оцінювання діяльності органами управління освітою.

Очікувані результати:

- отримання результатів стану освітнього процесу в школі;
- покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських рішень.
- підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах;
- дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднань, нарадах при директору, педагогічних радах;
- за результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.